

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव अंतर्गत या एकछत्री योजनेखाली दर्शनिका विभागाच्या निर्मिती व प्रकाशनाकरीता येणाऱ्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन  
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग  
शासन निर्णय क्रमांक- दर्शनि-२०२३/प्र.क्र.४६(भाग-१)/सां.का. २  
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-३२.  
दिनांक : २५ जुलै, २०२३.

**वाचा:-**

१. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक संकीर्ण-८२२१/प्र.क्र. १८४/सां.का.४, दिनांक २८.९.२०२१
२. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक संकीर्ण-८२२१/प्र.क्र. १७२ भाग- १)/ सां.का.४, दिनांक १३.१०.२०२१
- ३.पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन पत्र क्रमांक संकीर्ण-८२२२/प्र.क्र.४१३/सां.का.४, दिनांक १७.०२.०२३
- ४.पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक दर्शनि-२०२३/प्र.क्र. ४६/सां.का.२, दिनांक १२.४.२०२३
५. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक दर्शनि-२०२३/प्र.क्र. ११०/सां.का.२, दिनांक १२.६.२०२३
६. कार्यकारी संपादक व सचिव,दर्शनिका विभाग,मुंबई यांचे पत्र क्र.२३९,दिनांक १६.०३.२०२३
७. कार्यकारी संपादक व सचिव,दर्शनिका विभाग,मुंबई यांचे पत्र क्र.३८९,दिनांक १९.०५.२०२३

**प्रस्तावना :-**

भारतीय स्वातंत्र्याला ७५ वर्षे पूर्ण होत असल्याच्या पार्श्वभूमीवर स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सवाच्या आयोजनासाठी संदर्भ क्रमांक २ च्या शासन निर्णयान्वये विविध समित्या गठित करण्यात आलेल्या आहेत. त्यास अनुसरून मा.मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेल्या कोअर समितीने दिनांक ५ डिसेंबर,२०२२ च्या बैठकीत, दर्शनिका (गॅझेटियर) व पुरवणी मुद्रण व दर्शनिका प्रकाशनाकरीता रु.८.०० कोटी (अक्षरी रुपये आठ कोटी फक्त )इतका निधी उपलब्ध देण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुषंगाने दर्शनिका विभागास दर्शनिका(गॅझेटियर) निर्मितीसाठी व स्टोरी टेल ऑप निर्मितीसाठी अनुक्रमे रु.२.८४ कोटी व रु १.४० कोटी इतक्या खर्चास अनुक्रमे संदर्भ क्र.४ व ५ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. उर्वरित निर्मिती करावयाच्या दर्शनिकांसाठी (गॅझेटिअर्स) येणाऱ्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव दर्शनिका विभागाकडून संदर्भ क्र. ६ व ७ च्या पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे.

**शासन निर्णय :-**

“स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” या एकछत्री योजनेतर्गत खालील तक्त्यात नमूद केल्याप्रमाणे दर्शनिका विभागाकडून, दर्शनिका (गॅझेटीयर्स)निर्मिती व प्रकाशनासाठी येणाऱ्या **रु. ३,७१,६३,०१३/-** (अक्षरी रूपये तीन कोटी एकाहत्तर लक्ष त्रेसष्ट हजार तेरा फक्त) इतक्या खर्चाच्या रकमेस प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	बाब	अपेक्षित खर्च
१.	महाराष्ट्रातील ३६ जिल्ह्यांपैकी सिंधुदुर्ग, गोंदिया, जालना, भंडारा, बीड, हिंगोली, लातूर, नंदुरबार, वाशिम जिल्हा वगळून उर्वरीत २७ जिल्ह्यांचे पुरवणी दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मितीवरील खर्च	रु.२,३३,२२,७७५
२.	टिंबर काष्टवनौपज दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.२३,०९,९२०
३.	ऐतिहासिक भूगोल : महाराष्ट्र व गोवा दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.६,७४,९१८
४.	यात्रा व उत्सव कोकण विभाग दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.४,८१,०३६
५.	महाराष्ट्र चित्रशैली दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.१५,००,०००
६.	भिमा खोरे (मराठी) दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.१५,००,०००
७.	प्रवरा खोरे (इंग्रजी) दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.१८,७४,३६४
८.	भाषा व वाङ्मय (खंड १) दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.१५,००,०००
९.	यात्रा व उत्सव (उत्तर महाराष्ट्र) दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.१०,००,०००
१०.	महाराष्ट्र-समाजसुधारक व विचारवंत दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.१०,००,०००
११.	स्वातंत्र्यसमरातील महाराष्ट्राचे योगदान (हिंदी) दर्शनिका (गॅझेटीअर) निर्मिती	रु.५,००,०००
१२.	महात्मा गांधी संकलित वाङ्.मय खंड ५१-९८- ( भाग २) छपाई	रु.१५,००,०००/-
	<b>एकूण रूपये</b>	<b>रु. ३,७१,६३,०१३/-</b>

२. कार्यकारी संपादक व सचिव, दर्शनिका विभाग, मुंबई यांना यासाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास या संबंधीच्या देयकावर स्वाक्षरी करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

३. यासाठी होणारा खर्च मागणी क्रमांक “झेडडी-२, प्रधान लेखाशिर्ष २२०५ कला व संस्कृती (१३) स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव (१३) (०१) स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सवांतर्गत कार्यक्रम(कार्यक्रम) (२२०५ ३७३३), ५०- इतर खर्च” या लेखाशिर्षाखालील सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षातील उपलब्ध तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

०४. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या, वि.अ.प्र.-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग दोन, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-एक, उपविभाग -

तीन अ.क्र.४, परिच्छेद २७ (२) (अ) नुसार प्रशासकीय विभागास असलेल्या प्राधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२३०७१९१४५५०८२१२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

( विद्या वाघमारे )

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत-

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री, यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
६. प्रधान सचिव (सांस्कृतिक कार्य), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई
८. उप सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. उप सचिव (व्यय-१५), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१२. संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई
१३. अवर सचिव (सां.का.४), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. अवर सचिव (अर्थसंकल्प) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. कार्यकारी संपादक व सचिव, दर्शनिका विभाग, मुंबई.
१६. निवड नस्ती, सां.का.२